

Suzana Molčanov, umir. XI gimnazije u Zagrebu, suzana.molcanov@gmail.com

Marko Landeka, umir. Državni arhiv Vukovar/Vinkovci, marko.landeka@gmail.com

Blaženka Budimčić, Ekonomska i upravna škola u Osijeku, blbudimcic@gmail.com

Uređivanje mrežnih e-rječnika u sintaktičko-semantičkom okviru

Prirodni je jezik dinamičan i živ sustav u kojem svakodnevno nastaju nove riječi. Dok u jezik ulaze nove strane riječi, neke se uopće više ne koriste, a neke poprimaju i nova značenja. Zato je uređivanje mrežnih rječnika prijeko potreban i zahtjevan zadatak. Budući da se radi o desetcima i stotinama tisuća riječi jednog jezika, nužno je uređivanje povjeriti grupi stručnjaka. Pri izradi rječnika svih pojava nameću se sljedeća pitanja: hoće li uredništvo ručno unositi svaku od pojava i koliko je to vremenski zahtjevan posao? Osim problematike vremena, potrebno je i riješiti problematiku različitih stavova struke te problem kontrole i sprečavanja ljudskih pogrešaka.

U sintaktičko-semantičkom okviru (SSF) koji sadrži tri vrste rječnika načinjena su tri modula koja maksimalno objektiviziraju uređivački posao. Modul unosa dohvaća pojedinačne riječi koje nakon raščlambe (parsiranja) dokumenta nekog korpusa nisu pronađene među dotadašnjim riječima u rječniku. Ako se radi o promijenljivoj vrsti riječi, urednik je pretvara u kanonski oblik (lemu imenice, pridjeva ili glagola) te poziva morfološki generator (J. Markučića) koji po zadanim morfonološkim zakonima generira odgovarajuće sintagme. Urednikova je zadaća samo odabrati pravu i odabrati naredbu 'Spremi'. Sve pojavnice novoodabrane riječi dobit će sva pripadna gramatička obilježja (WOS) po svim kategorijama. Za nepromjenjivu riječ dovoljno je odabrati jednu od ponuđenih opcija. Modul za promjenu riječi nudi vizualni prikaz trenutnog stanja raščlambe riječi i njenih gramatičko-semantičkih obilježja. Odabirom pojedinog prikaza omogućuje se promjena (npr. naglasaka na vokalu, razdjelnika među slovima npr. morfema ili slogova, umetanje ništičnog morfema i sl.). Urednik uvijek ima samo mogućnost izbora, što smanjuje mogućnosti pogrešaka i povećava sustavnost, ujednačenost i dosljednost. Neispravne riječi, koje su se pojavile kao nepostojeće u jeziku, urednik izbacuje odabirom naredbe 'Odbaci', kao što ispravnu riječ potvrđuje odabirom naredbe 'Unesi'. Sličan pristup postoji i u uređivanju rječnika višerječnica.

Ključne riječi: uređivanje mrežnih leksikona, vizualizacija, naglasci i raščlambe, morfološki generator